

Rezolucija 1325 (2000)

Usvojena na 4213. sjednici Vijeća sigurnosti 31. oktobra 2000. godine

Vijeće sigurnosti,

Pozivajući se na rezolucije 1261 (1999) od 25. augusta 1999. godine, 1265 (1999) od 17. septembra 1999. godine, 1296 (2000) od 19. aprila 2000. godine i 1314 (2000) od 11. augusta 2000. godine, kao i na relevantne izjave predsjednika, uključujući i izjavu za javnost povodom dana Ujedinjenih naroda posvećenog pravima žena i međunarodnom miru, 08. marta 2000. godine (SC/6816),

Pozivajući se na obaveze iz Pekinške deklaracije i Platforme djelovanja (A/52/231), kao i sve obaveze sadržane u konačnom dokumentu 23. posebne sjednice Generalne skupštine Ujedinjenih naroda pod nazivom "Žene 2000: ravnopravnost spolova, razvoj i mir u 21. vijeku" (A/S-23/10 Rev. 1), a posebno one koje se tiču žena i oružanih sukoba,

Imajući u vidu namjenu i principe Povelje Ujedinjenih naroda te primarnu odgovornost Vijeća sigurnosti za održanje međunarodnog mira i sigurnosti, u skladu sa Poveljom,

Izražavajući zabrinutost zbog činjenica da civili, posebno žene i djeca, čine većinu osoba pogođenih oružanim sukobima, uključujući izbjeglice i raseljene osobe, i da su u sve većoj mjeri mete sukobljenih strana i vojnih elemenata, te prepoznajući posljedice i utjecaj ovakve situacije na održiv mir i pomirenje,

Potvrđujući značajnu ulogu žena u sprečavanju i rješavanju konflikta te izgradnji mira, naglašavajući značaj njihovog ravnopravnog učešća i potpune uključenosti u sve napore na održanju i provođenju mira i sigurnosti, kao i potrebu za njihovom većom ulogom u procesu odlučivanja pri sprečavanju i rješavanju konflikta,

Potvrđujući također potrebu za punom provedbom međunarodnih zakona o humanitarnoj pomoći i ljudskih pravima koji štite prava žena i djevojaka u toku i poslije sukoba,

Naglašavajući potrebu da sve strane uvrste posebne potrebe žena i djevojaka u programe deminiranja i jačanja svijesti o minama,

Prepoznavajući hitnu potrebu za uključivanjem gender perspektive u mirovne operacije, i u tom kontekstu pozivajući se na Windhoek deklaraciju i Namibijski plan akcije za uključivanje gender perspektive u multidimenzionalne mirovne operacije (S/2000/693),

Također prepoznavajući značaj preporuke predsjednika u izjavi novinarima datoj 08. marta 2000. godine za specijaliziranu obuku o zaštiti, posebnim potrebama i ljudskim pravima žena i djece u konfliktnim situacijama, za svo osoblje koje učestvuje u mirovnim operacijama,

Imajući u vidu da razumijevanje utjecaja oružanih sukoba na žene i djevojke, kao i učinkoviti institucionalni mehanizmi koji garantiraju njihovu zaštitu i učešće u mirovnim procesima, mogu značajno doprinijeti održivosti i provedbi međunarodnog mira i sigurnosti,

Naglašavajući potrebu za konsolidiranim podacima o posljedicama oružanih sukoba po žene i djevojke,

1. Poziva države članice da osiguraju veće prisustvo žena u donošenju odluka na svim nivoima u nacionalnim, regionalnim i međunarodnim institucijama i mehanizmima za sprečavanje i rješavanje sukoba;

2. Podstiče generalnog sekretara da implementira svoj strateški plan akcije (A/49/587), koji poziva na veće učešće žena u procesu donošenja odluka u rješavanju sukoba i mirovnim procesima;

3. Poziva generalnog sekretara da izabere više žena na pozicije specijalnih predstavnica i izaslanica koje će vršiti dužnosti u njegovo ime, te tim povodom poziva države članice da preporuče kandidatkinje generalnom sekretaru, za uključivanje u redovno ažurirane centralizirane popise;

4. Dalje poziva generalnog sekretara da traži proširenje uloga i doprinosa žena u lokalnim operacijama Ujedinjenih naroda, a posebno među vojnim posmatračima, policijskim snagama i osobljem koje se bavi ljudskim pravima i humanitarnim radom;

5. Izražava spremnost za uključivanje gender perspektive u mirovne operacije, te poziva generalnog sekretara da se pobrine kako bi sve lokalne operacije uključile gender komponentu, gdje god je to moguće;

6. Zahtijeva od generalnog sekretara da zemljama članicama obezbijedi vodiče i materijale za obuku o zaštiti, pravima i posebnim potrebama žena, kao i značaju uključivanja žena u sve mjere izgradnje i održavanja mira, poziva države članice da uključe ove elemente, kao i obuke o jačanju svijesti o HIV/AIDS-u u nacionalne programe obuke za vojno i policijsko osoblje prije razmještanja, i dodatno zahtijeva od generalnog sekretara da omogući takve programe obuke za civilno osoblje u mirovnim operacijama;

7. Poziva zemlje članice da povećaju svoju dobrovoljnu finansijsku, tehničku i logističku podršku gender-senzibiliziranim programima obuke, uključujući one koje provode relevantni fondovi i programi, između ostalih, Fond za žene i Fond za djecu Ujedinjenih naroda, Ured visokog komesara Ujedinjenih naroda za izbjeglice, te druga relevantna tijela;

8. Poziva na sve uključene aktere da, pri pregovorima i provedbi mirovnih sporazuma, usvoje gender perspektivu, uključujući, između ostalih:

a) Posebne potrebe žena i djevojaka prilikom repatrijacije i preseljenja, te tokom rehabilitacije, reintegracije i post-konfliktne rekonstrukcije;

b) Mjere koje podržavaju lokalne ženske mirovne inicijative i procese za rješavanje sukoba, i koje uključuju žene iz svih mehanizama za provedbu mirovnih sporazuma;

c) Mjere za zaštitu i poštivanje ljudskih prava žena i djevojaka, posebno kada se odnose na ustav, izborni sistem, policiju i sudstvo;

9. Poziva sve strane u oružanim sukobima da u potpunosti poštuju međunarodne zakone o pravima i zaštiti žena i djevojaka, posebno kada se radi o civilima, a naročito da poštuju obaveze koje proističu iz Ženevske konvencije iz 1949. godine i Dodatnog protokola iz 1977. godine, Konvencije o pravima izbjeglica iz 1951. godine te Protokola iz 1967. godine, Konvenciji o uklanjanju svih oblika diskriminacije nad ženama iz 1979. godine te

Opcionalnog protokola iz 1999. godine, Konvenciji Ujedinjenih naroda o pravima djeteta iz 1989. godine i dva opcionalna protokola iz 2000. godine, kao i da imaju na umu relevantne propise Rimskog statuta Međunarodnog krivičnog suda;

10. Poziva sve strane u oružanom sukobu da preuzmu dodatne mjere na zaštiti žena i djevojaka od nasilja na osnovu spola, posebno silovanja i drugih oblika seksualnog zlostavljanja, te svih oblika nasilja u oružanim sukobima;

11. Naglašava odgovornost svih država da stave tačku na nekažnjavanje i da kazne odgovorne za genocid, zločine protiv čovječnosti i ratne zločine, uključujući one koji uključuju seksualno nasilje te druge oblike nasilja nad ženama i djevojkama, i u tom kontekstu naglašava potrebu za isključivanjem ovih zločina, kad god je to moguće, iz pravila o amnestiji;

12. Poziva sve strane u oružanim sukobima da poštuju civilni i humanitarni karakter izbjegličkih kampova i naselja, te da imaju na umu posebne potrebe žena i djevojaka, također i u njihovom obliku, te se poziva na rezolucije 1208 (1998) od 19. novembra 1998. godine i 1296 (2000) od 19. aprila 2000. godine;

13. Ohrabruje sve uključene u planiranje razoružanja, demobilizacije i reintegracije da uzmu u obzir različite potrebe bivših vojnika - muškaraca i žena, te da imaju na umu potrebe članova njihovih porodica;

14. Potvrđuje svoju spremnost, kad god se usvoje mjere u skladu sa Članom 41 Povelje Ujedinjenih naroda, da pruži razumijevanje njihovom potencijalnom utjecaju na civile, imajući na umu posebne potrebe žena i djevojaka, kako bi se razmotrila odgovarajuća humanitarna izuzeća.

15. Izražava spremnost da se u misijama Vijeća sigurnosti uzmu u obzir gender perspektiva i prava žena, također i kroz konsultacije sa lokalnim i međunarodnim ženskim grupama;

16. Poziva generalnog sekretara da provede studiju o utjecaju oružanih sukoba na žene i djevojke, ulozi žena u izgradnji mira i gender dimenzijama u mirovnim procesima i rješavanju sukoba, i dodatno ga poziva da podnese izvještaj Vijeću sigurnosti o rezultatima te studije i prezentira ih svim zemljama članicama Ujedinjenih naroda;

17. Zahtijeva od generalnog sekretara da, kada je to moguće, u svoje izvještaje Vijeću sigurnosti uključi napredak u postizanju ravnopravnosti spolova kroz mirovne misije, kao i druge aspekte koji se odnose na žene i djevojke;

18. Odlučuje da ostane aktivno uključeno u ovo pitanje.